

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Plămădeală Ghenadie, Țurcan Anatolie

Examinând fără citarea părților, în baza materialelor din dosar, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Pralea Grigore* în numele inculpatului Andriuță Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2022 și a sentinței Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 06 februarie 2019, în cauza penală de învinuire a lui

Andriuță Vasile xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxx,

în comiterea infracțiunii prevăzute art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 01.03.2018 – 06.02.2019;

instanța de apel: 05.04.2019 – 30.03.2022;

instanța de recurs ordinar: 05.08.2022 – 01.02.2023.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 06 februarie 2019, Andriuță Vasile a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime - **750** unități convenționale, ceea ce constituie - **15 000** lei.

S-a respins încasarea de la inculpat în beneficiul Statului a cheltuielilor judiciare în sumă - **595,54** lei, ca fiind neîntemeiate.

A fost admisă integral acțiunea civilă a părții vătămate Cepoi Nicolai.

S-a încasat de la *Andriuță Vasile* în beneficiul lui *Cepoi Nicolai* prejudiciul material în sumă - **950** lei și prejudiciului moral în sumă - **5000** lei, iar în total suma - **5950** lei.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

Andriuță Vasile, la 08 iulie 2016, în jurul orelor 01.00, aflându-se în preajma casei nr.137 de pe str. Independenței, or. Sîngerei, care se atribuie la loc public, în comun cu o persoană neidentificată de organul de urmărire penală (în privința căruia cauza este disjungată într-o procedură separată), din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de conviețuire socială și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, folosindu-se

de un motiv neînsemnat, demonstrativ și prin neobrăzare, i-a aplicat lui Cepoi Nicolai o lovitură cu pumnul în față, de la care ultimul a căzut jos, iar apoi, în comun cu o persoană neidentificată de organul de urmărire penală care îl însoțea, i-au mai aplicat încă multiple lovituri cu picioarele în diferite regiuni ale corpului.

În continuare, după ce Cepoi Nicolai, a fugit în scara blocului unde locuia, pentru a se apăra în așa fel de la acțiunile violente ale numiților, acea persoană neidentificată de organul de urmărire penală, ajungându-l din spate, i-a mai aplicat încă multiple lovituri cu pumnii și picioarele în diferite regiuni ale corpului.

În rezultatul acestor acțiuni violente, părții vătămate Cepoi Nicolai, potrivit Raportului de expertiză medico-legală nr.203D din 10.10.2016 a Secției Sângerei a Centrului de medicină legală, i-au fost cauzate leziuni corporale sub formă de echimoză față, excoriații articulația talocrurală stînga, clinic s-a stabilit diagnoza de traumă cranio-cerebrală închisă, comoție cerebrală, contuzie a țesuturilor moi față, care provoacă o dereglare a sănătății de scurtă durată și după caracterul său se califică ca leziuni corporale ușoare.

Astfel, acțiunile inculpatului Andriuță Vasile, au fost încadrate juridic în baza art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, după semnele calificative – *”huliganism, adică acțiuni intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, de două persoane”*.

3. Nefiind de acord cu sentința, au declarat apel:

- procurorul în Procuratura raionului Sîngerei, *Godorog Alexandru*, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Andriuță Vasile să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 ani în penitenciar de tip semiînchis, cu încasarea din contul lui a cheltuielilor judiciare suportate pe cauza penală în sumă de 595,54 lei pentru efectuarea acțiunilor procesuale; în conformitate cu prevederile art. 90¹ Cod penal, de a suspenda parțial executarea pedepsei stabilite, Andriuță Vasile urmând să execute pedeapsa cu 1 an închisoare în penitenciar de tip semiînchis, iar cealaltă parte a pedepsei să fie suspendată pe un termen de probă de 3 ani. În rest sentința să fie menținută fără modificări;

- avocatul *Pralea Grigore* în numele inculpatului Andriuță Vasile, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care Andriuță Vasile să fie achitat.

3.1 În motivarea apelului, procurorul a indicat următoarele:

-probele acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul cercetării judecătorești, au confirmat vinovăția inculpatului Andriuță Vasile în comiterea infracțiunii incriminate, deși ultimul așa și n-a recunoscut-o, cauza penală fiind examinată în procedură generală;

- la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, conform art. art. 61, 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată a stabilit așa circumstanțe importante ca: inculpatul Andriuță Vasile nu a recunoscut vina, se caracterizează pozitiv, nu se află la evidența medicilor psihiatru sau narcolog;

- instanța i-a stabilit inculpatului Andriuță Vasile o pedeapsă penală în limitele prevederilor art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, până la modificările operate prin Legea nr.207 din 29.07.2016 (în vigoare 07.11.2016) sub formă de amendă în limitele de la 400 până la 1000 unități convenționale;

- potrivit art. 78 alin. (4) Cod penal, în caz de concurs al circumstanțelor agravante și celor atenuante, coborârea pedepsei până la minimul sau ridicarea ei până la maximum prevăzut la articolul corespunzător din partea specială a Codului penal, nu este obligatorie;

- măsura de pedeapsă aplicată inculpatului Andriuță Vasile este una prea blândă în raport cu faptele comise de el, comportamentul lui în timpul comiterii infracțiunii și după aceasta, faptul că anterior a mai comis acțiuni violente față de partea vătămată Cepoi Nicolae, fiind tras la răspundere contravențională;

- prin urmare, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ce a generat faptul aplicării unei pedepse cu amendă, greșit individualizate în raport cu prevederile Capitolul VII din partea generală a Codului penal;

- nu s-a ținut cont de influența pedepsei stabilite asupra corectării și reeducării vinovatului, restabilirea echității sociale, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului Andriuță Vasile, cât și a altor persoane;

- pedeapsa stabilită condamnatului Andriuță Vasile, i-a creat o situație prea blândă, fapt care contravine scopului legii penale prevăzut în art. 2 alin. (2) Cod penal și scopului Legii de procedură penală prevăzut în art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală;

- instanța, în motivarea sentinței nu a ținut cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, care prevede că, *la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează și chestiunea cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare;*

- în cadrul stabilirii circumstanțelor infracțiunii respective, au fost suportate cheltuieli judiciare în sumă de 595,54 lei. La etapa urmăririi penale, atât timp cât Andriuță Vasile se bucura de prezumția nevinovăției, aceste cheltuieli nu au fost și nici nu puteau fi puse pe seama lui și potrivit art. 228 Cod de procedură penală, aceste cheltuieli au fost alocate de stat. Andriuță Vasile, fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate și condamnat, cheltuielile judiciare respective, în sumă de 595,54 lei, urmau a fi achitate anume de către acesta.

În aceste condiții, instanța neîncasând din contul inculpatului Andriuță Vasile cheltuielile judiciare, a admis interpretarea eronată a dispozițiilor normei legale, privind achitarea cheltuielilor judiciare. Chiar dacă starea materială a inculpatului ar fi una precară, eliberarea lui totală de plata cheltuielilor judiciare este contrar principiului legalității, punerea acestor cheltuieli pe seama inculpatului ar contribui la responsabilitatea lui și în final la corectarea inculpatului.

3.2 În motivarea apelului, avocatul *Pralea Grigore* în numele inculpatului Andriuță Vasile a invocat:

- pedeapsa aplicată inculpatului este una neîntemeiată;

- probele administrate la urmărirea penală și în instanța de judecată au fost cercetate unilateral, astfel fiind adoptată o sentință ilegală;
- instanța de judecată în sentință a motivat eronat probele, excluzând probele tehnice;
- reieșind din materialele cauzei prezentate de urmărirea penală și cercetările efectuate în cadrul ședințelor de judecată reiese că, urmărirea penală a fost efectuată cu interes de a fabrica acest dosar, dar nu de a atinge adevărul, eliminând din materialele cauzei unele din acte, precum cererea și declarațiile provizorii ale victimei;
- instanța de judecată a judecat cauza pe presupuneri, fără să analizeze, excluzând probele directe și concludente prezentate de inculpat;
- cauza penală a fost pornită (după materialele cauzei) fără a fi solicitată de victimă și fără să fie depuse declarațiile provizorii în cadrul materialelor cercetare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2022, a fost admise apelurile declarate, casată parțial sentința din alte motive decât cele invocate și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care, în temeiul art. 389 alin. (4) pct. 3) Cod procedură penală, Andriuța Vasile, condamnat în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal, a fost liberat de pedeapsă penală în temeiul expirării termenului de prescripție prevăzut de art. 60 alin. (1), lit. b) Cod penal.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, soluția primei instanțe privind condamnarea inculpatului Andriuța Vasile s-a bazat pe elementele de fapt dobândite din probele cauzei penale, verificate suplimentar și în ședința instanței de apel, care a generat convingerea instanței că nu există dubii rezonabile în ce privește existența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal în acțiunile inculpatului Andriuța Vasile, vinovăția ultimului fiind dovedită incontestabil prin ansamblul de probe administrate în materialele cauzei penale.

Instanța de apel a statuat că, prima instanță a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Andriuța Vasile și încadrând just acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal – *”huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, acțiuni care, prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită, de două persoane”*.

Instanța de apel a apreciat că, probele cercetate și apreciate în coroborare, dovedesc de plin vina inculpatului Andriuța Vasile în fapta stabilită și reținută de către instanța de fond, iar probe în confirmarea nevinovăției inculpatului nu au fost prezentate.

Instanța de apel, nu a putut reține argumentele invocate în apel de către avocatul *Prălea Grigore*, precum că, inculpatul Andriuța Vasile nu este vinovat de comiterea infracțiunii imputate, cauza a fost examinată

unilateral, pe presupuneri, fără analizarea probelor, fiind menționat în decizie că, afirmațiile poartă un caracter declarativ.

La fel, a reținut că, prima instanță, just a apreciat în prezenta cauză sunt că sunt suficiente probe directe, utile și veridice, care în ansamblu coroborează între ele și care confirmă pe deplin vinovăția inculpatului în fapta infracțională reținută în sarcina acestuia.

Colegiul penal a considerat că, probele administrate la prezenta cauză au fost cercetate în ședința instanței de fond, precum și verificate suplimentar în ședința instanței de apel.

Probele corespund cerințelor prevăzute la art. 101 Cod de procedură penală, fiind pertinente, concludente, utile, fiind coroborare între ele și demonstrând vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal.

Instanța de apel a constatat că, argumentele invocate în apelul declarat de avocat în numele inculpatului sunt contradictorii circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond.

Deși inculpatul Andriuță Vasile nu a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate și reținute în sarcina acestuia, reieșind din probele administrate de către instanța de fond și verificate suplimentar, instanța de apel a considerat că, probele administrate de către instanța de fond demonstrează pe deplin săvârșirea de către inculpat a infracțiunii imputate.

Instanța de apel a statuat că, instanța de fond a ținut cont de Legea procesual-penală, a apreciat probele administrate în ansamblu din punct de vedere al coroborării, fiind înlăturate toate dubiile privind nevinovăția inculpatului.

A indicat instanța de apel că, probele nominalizate și examinate în ansamblu, prezintă o situație clară și fără dubii a circumstanțelor de fapt prin care se atestă că, Andriuță Vasile a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, consecințele date fiind în raport de cauzalitate cu fapta săvârșită.

Instanța de apel a considerat întemeiate concluziile primei instanțe, cu privire la întrunirea elementelor constitutive a infracțiunii de huliganism prevăzute de art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal, constatându-se cu certitudine, că Cepoi Nicolai a fost agresat de către inculpat, în loc public, prin încălcarea ordinii publice, prin acțiuni exprimate în încălcarea normelor sociale și morale de comportament în societate.

Instanța de apel a apreciat că, este neîntemeiată și nemotivată solicitarea avocatului de casare a sentinței cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care inculpatul să fie achitat.

A conchis că, potrivit apelului declarat de avocat, argumentele expuse au fost în contradicție cu circumstanțele stabilite de instanța de fond pe parcursul examinării cauzei.

Totodată argumentele privind achitarea inculpatului, nu au putut fi reținute și au fost respinse în tot, deoarece probele cercetate în cumul confirmă deplin vina inculpatului în faptele stabilite de instanța de fond și temeiuri de intervenire a instanței de apel în aspectul propus de avocat nu au fost.

Referitor la pedeapsă, care este latura contestată de procuror prin apelul declarat, instanța de apel a apreciat că, prima instanță, la stabilirea pedepsei a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de stabilire a pedepsei consfințite în art. art. 61, 75 Cod penal, stabilind inculpatului o pedeapsă echitabilă faptei comise, pedeapsă care corespunde împrejurărilor cauzei și normelor legale.

Instanța de apel a statuat că, pedeapsa stabilită inculpatului se încadrează în limitele prevăzute de lege, și instanța de fond la stabilirea pedepsei a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei și corect a aplicat pedeapsa sub formă de amendă, argumentând concluzia prin faptul că, inculpatul Andriuță Vasile se caracterizează pozitiv, precum și a ținând cont de prevederile art. art. 8 și 10, alin. (1), (2) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia de a respinge solicitarea procurorului de încasare din contul inculpatului Andriuță Vasile în beneficiul Statului a cheltuielilor suportate în cauza penală, ca fiind neîntemeiate, deoarece infracțiunea a fost comisă de către inculpatul Andriuță Vasile la 08.07.2016, adică, până la modificările operate în art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală din data de 09.02.2018, considerente din care se constată că, la data săvârșirii infracțiunii nu erau în vigoare modificările referitor la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor suportate pe cauză, pentru efectuarea expertizelor judiciare.

Instanța de apel a menționat că, speței în cauză îi sunt incidente temeiurile prevăzute de art. 60 alin. (1), lit. b) Cod penal, art. 389 alin. (1), (4), pct. 3), 6) Cod de procedură penală, deoarece, infracțiunea în care a fost recunoscut vinovat Andriuță Vasile (art. 287 alin. (2), lit. b) Cod penal) se clasifică ca fiind infracțiune mai puțin gravă, potrivit art. 16 alin. (3) Cod penal, a fost comisă la 08.07.2016, adică mai mult de 5 ani până la emiterea deciziei.

5. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, avocatul *Pralea Grigore* în numele inculpatului Andriuță Vasile, invocând prevederile art. 427 alin. (1), pct. 8) și 12) Cod de procedură penală, a declarat recurs, prin care solicită, admiterea spre examinare a recursului și emiterea unei hotărâri de casare a hotărârilor judecătorești, cu trimiterea cauzei la rejudecare pentru a corecta erorile omise.

5.1. În argumentarea recursului ordinar, avocatul *Pralea Grigore* în numele inculpatului Andriuță Vasile menționează următoarele:

- inculpatul vina nu a recunoscut-o, iar atât la urmărirea penală, cât și în instanțele de judecată s-a demonstrat lipsa componenței infracțiunii incriminate;

- instanțele urmau să aprecieze toate probele prezentate, ținând cont de prevederile Legii, pentru a nu agrava starea inculpatului, fapt ce l-a lipsit pe Andriuță Vasile de dreptul la o hotărâre echitabilă;

- inculpatul a fost lipsit de dreptul la apărare și la echitatea judiciară ocrotită de Legea națională și internațională.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.*

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs.*

Potrivit art. 432 alin. (4) Cod de procedură penală, *recursul se consideră admisibil în cazul în care acesta îndeplinește cerințele de formă și conținut, iar temeiurile invocate se încadrează în cele prescrise de lege.*

În sensul art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat, iar art. 430 Cod de procedură penală indică expres cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs: *denumirea instanței la care se depune recursul; numele și prenumele recurentului, calitatea procesuală sau mențiune cu privire la persoana interesele căreia le reprezintă și adresa ei; denumirea instanței care a pronunțat sentința, data pronunțării sentinței, numele și prenumele inculpatului în privința căruia se atacă hotărârea judecătorească, fapta constatată și dispozitivul sentinței, indicarea persoanei care a declarat apel și motivele invocate în apel; denumirea instanței care a adoptat decizia în apel, data pronunțării deciziei de apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului; conținutul și motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate și solicitările recurentului, cu indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 invocate în recurs și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată; formularea propunerilor privind hotărârea solicitată. Deși formularea acestor propuneri este obligatorie pentru recurent, ele nu influențează hotărârea Curții Supreme de Justiție; data declarării recursului și semnătura recurentului.*

În acest sens, se reține că, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede temeiurile de declarare a recursului ordinar, astfel, dacă o parte a procesului consideră că soluția instanței de apel conține erori de drept și o atacă în instanța superioară, atunci ea este obligată, conform art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, să motiveze recursul și să arate eroarea ce s-a comis.

Însă, în recursul declarat, în pofida prevederilor enunțate, avocatul *Pralea Grigore* nu a respectat cerințele prevăzute de lege pe care ar trebui să le conțină o cerere de recurs, totodată, deși au fost indicate două temeiuri pentru recurs din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală - pct. 8) și 12), a fost omisă totalmente argumentarea ilegalității deciziei contestate în acest sens, solicitarea recurentului nu este motivată prin prisma temeiurilor indicate și prin ce se confirmă aceste temeiuri (pct. 5 din prezenta decizie).

Colegiul remarcă, că simpla invocare a dezacordului cu soluția instanțelor nu este motiv ca instanța de recurs să intervină în decizia atacată.

Prin urmare, criticile formulate de recurent nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate.

Circumstanțele enunțate denotă că, recursul ordinar declarat, nu întrunește condițiile legale de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze recursul cu circumstanțe în fapt și în drept care l-ar justifica sub acest aspect, întrucât potrivit art. 24 alin. (2) Cod de

procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării, nu exprimă alte interese decât interesele Legii, astfel, instanța nu are competența de a completa din oficiu un recurs nemotivat.

Potrivit art. 432 alin. (2), pct. 1) Cod de procedură penală, *instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.*

În acest context, Colegiul penal conchide că, nu există temeii legal pentru admiterea recursului ordinar și potrivit Legii se impune inadmisibilitatea acestuia, deoarece nu îndeplinește cerințele de conținut.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2), pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Pralea Grigore* în numele inculpatului Andriuță Vasile, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2022, în cauza penală în privința lui **Andriuță Vasile xxxxxx**, pe motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 23 martie 2023.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Țurcan Anatolie